

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZOMBAT, 1931. JULIUS 25.
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 164. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE

A háborus felelősség vérvádjával zsarolják a franciák a világot

Jóvátétel haladékanak nagylelkű címén akarja egy keresztrefeszített, hatvan milliós népnek a végdőfést megadni Franciaország, midőn most arra készül, hogy ezt a népet utolsó emberi jogaiból is kiforgassa. A háborus felelősség vérvádját, ezt az ócska babonát szeretné a világ végéig megrögzíteni a hivatalos álláspont, mikor már a francia szakirodalomban is légiója támad az olyan elfogulatlan nyomozóknak, akik kétség-telenül megállapították, hogy nincs egyéni felelősség, csak egyetemes európai felelősség van e végzetes katasztrófa okait illetően.

Van azonban most már egy másik kérdés is, sokkal égetőbb, sokkal vérszebb, mint ami helyrehozhatatlanul elmúlt és pedig az a probléma, amely hetek óta forró lázként emésztí az egész világ közvéleményét. A béke felelősségéről van szó! Ha felborul, úgy kizárólag Franciaország büne lesz, mert e pillanatban aztán igazán egyedül ő az, aki az összes nemzetek békéjét fenyegeti kegyetlenül leigázó szándékaival. A legwilhelmibb időkben sem voltunk tanui olyan imperialisztikus militarista ágálásoknak, mint ahogyan most Franciaország zsarnoki álláspontjának keresztülvitelét sürgeti. Kell-e külön bizonyíték, mint az, hogy még saját szövetségeseit is a felháborodás környékezi.

Nem tudjuk megérteni, hogy mit is akar tulajdonképpen? A megcsönkített Németország jóvátétel címén a vért adta. Tíz év alatt az anyagi pusztulás lejtőjére jutott. Ugyanazon idő alatt Franciaország minden romot felépített. Az elpusztult falvak helyén újak épültek, földszint helyébe emeltek emelkedtek. A háború devasztációjából már csak azok a területi maradványok, melyeket belépődíjért autocar-kirándulással idegeneknek mutogatnak. Munkaalkalom tekintetében Európa immigrációja Amerikájáé lett, mialatt a többi országban, mint a meginduló birnami erdő, úgy mozdul mindinkább fenyegetőbb sötétben a munkanélküliek tömege. Pénzügyi helyzete? Az egész világ aranykészleteinek egyharmada Franciaország birtokában van. Megkötött, vagy közközd országokkal szemben olyan világgazdasági helyezést kapott ráadásul, hogy kenterben ért el minden anyagi célt és az anyagilag agonizáló, hatvan milliós német nemzet halálos erőtlenítését vidám rentérek tekinthette. Spanyol és más kül-

földi spekulációkba ömlött az a rengeteg tökéfelesleg, melynek tobzódó folytonosságát a gyönyörűen megérkező újabb és újabb „jóvátételek” biztosították elsősorban. Így aztán nemesedálkozhatunk tizennyole milliárdos hadi kiadásain, valamint az itt-ott odadobott pótmilliárdokon sem, melyek árán a világ legrémítőbb háboruelőkészítése folyik, mialatt Briand gyönyörűen szaval a világbékéről. Franciaország ma a világ legfegyverkezőbb állama, területe arányában pedig valóságos hadfelszerelési telep, minden más ország erőfeszítéséhez képest.

Szóval arra való a jóvátétel, Németország halálsubvenciója, hogy olyan háborus készülődésnek legyen szüntelen forrása majdnem 1970-ig, amely Franciaországot végül is egy Wells-regényhez tenné hasonlatossá technikai pusztító erejének fantasztikumával. Szerenese, hogy maga a természet is közbelép ám ilyenkor, hogy az ilyen monstruózus akarások ne nőhessenek az égi!

Mindenesetre szinte tragikomikus, hogy mindezt ráadásul Franciaország még a védekező politika tőgáját ölti magára a tárgyalásokon. Biztosítéko-

Sokat beszéltek, de nem sok eredménnyel

A hatalmak londoni értekezlete a csütörtökön folytatott tanácskozással véget ért, de ugyanakkor nem ért véget az a súlyos gazdasági világválság, amely a németországi események hatása alatt a konferencia megtartását indokoltá tette. A konferencia utolsó teljes ülése tegnap délelőtt tíz órakor kezdődött és félegy óra előtt ért véget. Az értekezlet a pénzügyi szakértők szerdán kidolgozott tervével foglalkozott, majd az egyes delegációk vezetői rövid záróbeszédet tartottak. A pénzügyminiszterek előterjesztett javaslatát a konferencia

Franciaország kitért az igazi kérdések tárgyalása elől

A német miniszterek csütörtökön este még találkoztak az amerikai delegáció tagjaival és csak pénteken délelőtt hagyták el Londont, Macdonald és Henderson berlini látogatását a jövő hét végére halasztották.

A londoni Times legújabb számá-

kat kér, hogy a meztelen Németország meg ne támadhassa. A „további német fegyverkezés” megszüntetését kéri, mert ez a hatvan milliós nép is akar építeni egy csatahajót. Azonkívül vámmellenőrzést, politikai kautelákat és nem tudjuk még mit követel, mert nagykegyesen hajlandó lesz talán egy évi haladékot adni. Ugy látszik azonban, hogy most már a nagyhatalmaknak is elég volt ebből a kevésbé oroszoláni, mint hiénái támadó hévből. Nem vagyunk azonosak! — hallatszik mind élesebben az amerikai és angol sajtóban. Sőt szövetséget rebeszgetnek a hajdani ellenséggel — a béke ellensége ellen. Még nem tudjuk biztosan, nyere-e valamit, vagy veszt Franciaország ebben a csunya küzdelemben? Egy vesztesége azonban már most is biztos! Hogy a modern Európa kulturájának anyja, a fényes és ragyogó Franciaország, amelynek műveltségét nagyon szerettük, mely elsőnek adta mindannyiunknak az egyenlőség, szabadság és testvériség nagy gondolatát, — ez a Franciaország, melyre felnéztünk és ahová elzarándokoltunk tanulni, most évezredes presztizsének eszményi javát ugyszólván néhány hét alatt elveszítette. (Flanour.)

váltóztatás nélkül elfogadta. Ez a javaslat négy pontból áll:

Az első pont szerint három hónapra megújítják a német birodalmi bank husz millió fontos hitelét. A második pont gondoskodik arról, hogy a Németországban meglevő külföldi hitelek a jelenlegi színvonalon tartják. Végül kimondja a javaslat, hogy a német nagyipar által a német államnak felajánlott huszonöt millió font kellő alapot képez új külföldi hitelnyújtásokra.

ban sajnálattal látja, hogy a londoni konferencia során a franciák kitérték az igazi kérdések tárgyalása elől, amelyek pedig hosszú halogatást már nem tűrnek. Feltéve, hogy Németország a következő tizenegy hónapban politikai zavarok nélkül át tud vergődni a válságon,

felvetődik az a kérdés, mi történjék majd a moratórium lejártával? A statusquohoz való visszatérés nem remélhető. A revízió az egyetlen eszköz, amely Európát, de az egész világot fenyegető gazdasági katasztrófát el tudná háritani. A lap itt nyilván a jóvátételek és a háborus tartozások revíziójára gondol.

Az egész angol sajtó általában igen rokonszenvesen fordul Brüning felé, aki Hendersonnal együtt megfeszített munkát végzett és éjjel-nappal dolgozott úgy, hogy alig néhány órát pihent.

Brüning és Curtius minden magánmeghívást visszautasítottak, amely a konferenciautáni napra szólt. A német delegáció csütörtökön ebédet adott a francia megbízottak tiszteletére és hír szerint augusztusban Curtius és Lavall újból találkozik. Berlini jólétesült körökben úgy tudják, hogy Brüning a konferencia atolsó ülésén megegyeszer felajánlotta, hogy teljes egészében feltárja a német nehézségeket.

Amennyiben a jövőben újabb francia-német megbeszélések terve merül fel, egy a németek annak helyéül eskis Berlint tudják elképzelni.

A londoni konferencia során nyilvánosságra került a francia leszerelési emlékirat, amely angol politikai körökben nagy elégedetlenséget váltott ki. A Daily Herald élesen bírálja az emlékiratot és kiemeli, hogy az legrosszabbkor került a nyilvánosságra és tartalma egyenesen véres és kissé furcsa, hogy Franciaország állításainak bizonyítására a napoleoni háborúkig nyúl vissza. Azokat a követeléseket, amelyeket Franciaország felsorol, bármely nemzet ugyanolyan joggal felállithatta volna. Franciaországnak háború után szimatoló szellemét tükrözi vissza az a körülmény, hogy az emlékirat az összes egyezményeket, így a Kellogg-paktumot is elégtelennek tartja. Ilyen körülmények között eleve fel kellett adni a reményt, hogy az értekezletnek eredménye lehessen.

(Folytatás az 5. oldalon)

A tratikokban árusítják a kenyérbélyegeket, amelyeknek alkalmazása még nem tisztázódott

A megyei prefekturahoz tegnap megérkezett a belügyminisztérium távirati rendelkezése, amely közli, hogy a gabonaértékesítési törvény alapján a kenyér-, illetve lisztbélyeg életbeléptek. A rendelkezés felhívja a prefektust, hogy a legszigorubbán ellenőrizze a törvény végrehajtását. Bungețianu István megyei prefektus már tegnap délelőtt tanulmányozta a kérdést és úgy döntött, hogy a törvény végrehajtása érdekében értekezletet tart. Ugyancsak tegnap megérkeztek a kenyér-, illetve lisztbélyegek a temesvári monopóliumhivatalhoz. Érdeklődésünkre a monopóliumhivatalban a következő felvilágosítást adták:

— Ezeket a bélyegeket, mint bármilyen más állami érték-cikket, a dohánytőzsdék után hozzuk forgalomba és az érdekeltek nem közvetlenül tőlünk, hanem a tőzsdéktől szerezhetik be az egy lei, illetve ötven banis kenyér és lisztbélyegeket.

Hogy a bélyegeket alkalmazzák-e vagy sem, ennek az ellenőrzése nem a mi hatáskörünkbe tartozik, mi csak forgalomba hozzuk a bolettabélyegeket. Természetes, hogy a bélyegek árusítása után a tőzsdések éppen úgy bizonyos százalékokat kapnak, mint bármely más jövedéki cikk után. Ilyen bélyegek korlátlan mennyiségben állanak raktárunkban rendelkezésre.

A temesvári pékiparosság körében a kenyér-, illetve lisztbélyeg használata tekintetében még teljes bizonytalanság uralkodik. A törvény szerint a pékek által lerovandó bélyegilletékek a következők: A fehér kenyér és az integrál kenyér kilója után egy-egy lei. A Graham- és rozskenyér cipója után ötszáz gram súlyig 50 banis és ugyancsak ötven banis a barna kenyér kilója után.

A különböző péksüteményekre nem kerül bélyeg, hanem a pékek a sütemény céljaira felhasznált liszt után havi általányt fizetnek, még pedig két leit kilónként. A törvény a fogyasztót megkíméli a kenyér, illetve sütemények árának drágításától, mert szigorúan előírja, hogy a pékek a bélyegek címén az árakat nem emelhetik.

A pékekre vonatkozó megterheléssel kapcsolatban az érdekeltek a következőket mondták:

— A pékek a törvényt még nem ismerik. Az újságból szerzett értesülések alapján az az álláspont alakult ki, hogy a gabona értékesítésének kérdése kizárólag a pékiparra nem hátritható át. Jobb lett volna, ha a malmok fizetik a bélyegyet, mert akkor a malmoktól beszerzett liszt árának figyelembe vételével kalkulálhatták volna az árakat. A gyakorlatban nagy nehézségbe ütközik majd annak a megvalósítása, hogy a bélyegek használata által a kenyér és a sütemények ára ne dráguljon. Temesvárott ma az a helyzet, hogy a pékipart makszimálták, ami

annyt jelent, hogy a pékek a makszimálás révén csekély üzleti haszonnal dolgoznak. Nem tudjuk, miként alkalmazhatjuk a jelenlegi makszimális árak mellett a kenyérbélyegeket anélkül, hogy az árakat emeljük.

A lapokban bukaresti közlés alapján megjelent cikkek arra ösztökélték a gabonaexportőröket, hogy Kurticson és a többi határálmódon keresztül is a vagononkénti tízezer leies premium reményében gabonát szállítsanak külföldre. Erre vonatkozólag megkérdeztük a temesvári vámfelügyelőséget, ahol a következő felvilágosítást adták:

— Ismerjük a törvényt, azonban a premium kifizetésére még semmiféle végrehajtási utasítást nem kaptunk, így a vámhivatalokhoz nem küldhetünk intézkedést. Arra vonatkozólag sem történt még hivatalos intézkedés, hogy a vámhivatal vagy pedig a Nemzeti Bank fizeti a gabona vagonja utáni tízezer és a liszt vagonja utáni tizenháromezer leies jutalmat. Várjuk erre vonatko-

zólag az intézkedést.

Délben Bungețianu István prefektus a kenyérbélyegek bevezetése tekintetében Jonescu Gyula dr. alispánnal tanácskozott. A miniszteri rendelkezés közli, hogy rövidesen végrehajtási utasítás is érkezik. A prefekturán szerzett értesülésünk szerint a végrehajtási utasítás ellenőrző bizottság alakítását írja elő, azonkívül intézkedéseket tartalmaz, hogy ki hivatott ellenőrizni a kenyér és lisztbélyegek alkalmazását.

A prefektura érintkezést keres a mezőgazdasági, valamint a kereskedelmi és iparkamarával is, szombaton pedig Temesvárott főszolgabírói értekezletet tartanak és azon határozzák el, hogy a megyében miként alkalmazzák a bélyegeket. Temesvárott valószínűleg erre a célra alakítandó bizottság hatáskörébe fog a kérdés tartozni.

A bolettának Temesvárott a gyakorlatban való bevezetése csak néhány nap múlva fog megtörténni, amíg a végrehajtási utasítás intézkedéseit is megismerik.

A városnál a jövő héten töltik be a gazdasági tanácsosi állást

A városi ügyosztályokban megüresedett állásokat minden valószínűség szerint a jövő héten tölti be az ideiglenes városi bizottság. Ez alkalommal rendezést nyer a gazdasági tanácsnoki állás betöltése. A gazdasági reszortot jelenleg Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző vezeti, míg a közigazgatási ügyekben Gredinariu Emil kulturatanácsnok segítkezik a főjegyzőnek. A főjegyző feladata azonban az összes ügyosztályok ellenőrzése is és így tehermentesíteni kell a gazdasági ügyek vezetésétől. A gazdasági tanácsosi állást tehát be kell tölteni. Tekintettel arra a döntésre, hogy az állást csakis a városi hivatalnok

kar sorából lehet betölteni, egy szolgálatban levő városi tisztviselő kerül ennek az ügyosztálynak az élére. A legutóbb eszközölt előléptetések folytán több magasrangú városi tisztviselő van, aki a tanácsnoki rangfokozatba került, tehát ezek valamelyike veszi át a gazdasági ügyosztály vezetését. Ebben az esetben Sagovici Sámuel dr. főjegyző csakis a közigazgatási ügyosztályt tartja meg magának. Lehetséges az is, hogy a városi tanácsosok sorában, ami az egyes ügyosztályok vezetését illeti, változás, illetve áthelyezés következik be. Ez a kérdés is a jövő héten kerül végleges eldöntésre az ideiglenes bizottság határozata alapján.

Szeltmann Pál, a Temesvári Első Takarékpénztár vezérigazgatója Bukarestben hirtelen meghalt

Temesvár és a Bánság pénzügyi és kereskedelmi világát nagy veszteség érte. Tegnap délelőtt tíz órakor telefonértesítés érkezett Bukarestből, hogy Szeltmann Pál, a Temesvári Első Takarékpénztár vezérigazgatója Bukarestben néhány napos szenvedés után meghalt. Szeltmann Pál betegsége csak a legbizalmasabb környezetét tudott és így a halálhír nagy megdöbbenést váltott ki. Szeltmann a múlt héten Bukarestbe utazott, ahol találkozója volt Neamtu Konstantin szenátorral, a Temesvári Első Takarékpénztár elnökével. Szombaton délelőtt tíz órakor kezdődött Neamtu elnökgazgatóval a megbeszélés. Alig néhány percig tanácskozhattak, amikor Neamtu észrevette, hogy Szeltmann arca el-

sápad, feje lehanyatlik, a hozzá intézett kérdésekre választ nem ad. Neamtu orvosért küldött, aki megállapította, hogy Szeltmann agyhűdés érte. A Brancoveanu-szanatóriumba szállították, ahol azonnal orvosi ápolás alá tették. Eret vágta rajta, állapot vasárnap javult, kedden azonban rosszabbra fordult, szerdán reggel elyesztette eszméletét és este hat órakor anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. A bank ormára azonnal kitűzték a gyászlobogót. A gyászvirat Temesvárott osztatlan részvért keltett.

Szeltmann Pált alig harmincnyolc éves korában ragadta el a halál. Buziáson 1893-ban született, a temesvári piarista gimnáziumban érettségizett, majd 1914-ben mint

gyakornok a Temesvári Első Takarékpénztár szolgálatába lépett. Utána a németországi Frankfurtban a felsőkereskedelmi akadémiát végezte el. Visszatérve Temesvárra, a Temesvári Bank és Kereskedelmi részvénytársaság alkalmazta. Szeltmann Pál 1922-ben a Temesvári Bank igazgatója, rövidesen rá pedig igazgatója lett. Nemsokára elfogadta a Temesvári Első Takarékpénztárhoz történt meghívást és a pénzügyi vezérigazgatója lett. Nagy tudással vezette ezt az intézetet, a részvényesek bizalmát bírta és határozott fellépése és tudása a legkényesebb helyzeteken is átsegítette.

Halálát felesége, született Ripold Anna, két leánygyermekével, Trude és Grete, Kisodán lakó agyözvegy édesanyja, fivéréi, az Oravicán lakó Béla és Antal, a temesvári Textagyár főtisztviselője, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés pontos időpontjáról még intézkedés nem történt. A holttestet felesége Bukarestben bébalzsamoztatja és a tőle érkezett értesítés szerint pénteken érkezik Temesvárra. Valószínű, hogy a temetés szombaton megy végbe.

Felemelték

a bestiális fiatal gyilkos fegyház-büntetését

Nagyváradon, mint emlékeztetés, egy évvel ezelőtt bestiális módon meggyilkolták Kalenda János kereskedőt. A gyilkost, Gassenfeit Antal tizenhét éves kereskedősegédet, a törvényszék hét évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Felebbezés folytán az ügy a nagyváradi ítélőtábla elé került, amely most tárgyalta a fiatal gyilkos bűnügyét. Gassenfeit megismételte a törvényszék előtt tett vallomását és újra megrágalmazta az áldozat emlékeit. Azt hajtogatta, hogy Kalenda János természetellenes viszonyt folytatott vele, de ő szabadulni akart tőle, az üzletben is emiatt dulakodtak és csak a rendőrség ment magához. A keresztkérdések pergőtűzében Gassenfeit elvesztette a talajt a lába alól és a bíróságot sértve kezdte. Azt állította hogy a vizsgálóbíró és a törvényszéki tanács elnöke nem azt írták a jegyzőkönyvbe, amit mondott. A gyilkos kihallgatása után a főügyész mondtotta el vádbeszédét és megállapítja, hogy a gyilkosság nem egy degenerált ember műve, hanem előre megfontolt cselekedet volt, tehát rablógyilkosság történt. A vádbeszéd után a tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és a hét évi fegyházbüntetést tíz évre emelte fel. Gassenfeit semmiségi panaszt jelentett be.

A városi bizottság megtekintette az új kórházat. Grofsoreanu Kornél dr. főpolgármester vezetésével a városi ideiglenes bizottság tegnap megjelent a most épülő közkórházban és helyszíni szemlét tartott. A bizottság tagjai megtekintették az építkezéseket, valamint a járványkórházat, amelyet rövidesen átadnak rendeltetésének. A helyszíni szemle alapján legközelebb fogantositják azokat az intézkedéseket, amelyek az építkezési munkálatok gyorsabb menetét biztosítják.

Nincs magyar tagja a lugosi ideiglenes bizottságnak

A közigazgatási törvény módosításával a városok vezetését mindegyik ideiglenes bizottságok veszik át. A lugosi új interimár bizottság tagjai a következők lesznek: Birescu Sándor dr. elnök, Stoian János dr. ügyvéd, Horger Ferenc dr. orvos, Mihaiescu Aurél dr. esperes, Crainicescu Aurél bankigazgató, a Kereskedők Egyletének elnöke, Curutiu Viktor ügyvéd és Curiac György. Lugos város lakosságának hatvan százalékát kisebbségek alkotják, az interimár bizottság összeállításánál azonban mégsem vették őket figyelembe. A németeknek van egy képviselőjük, de a magyarság nem jutott képviselőhez.

Tegnap kinevezték Arad város ideiglenes bizottságát is, amelynek elnöke Radu Kornél dr. kórházi főorvos, tagjai pedig Ursu János dr., Pacurariu Brutus kamarai főtitkár, Moldovan Szilviusz dr., Veliciu Emil dr. volt nemzeti paraszt párti szenátor, Paur Demeter dr. Pausesti Miklós, iltói Adler Tibor és Andriényi Károly báró. Az aradi magyarság, amely a város lakosságának jelentékeny többségét képviseli, az ideiglenes bizottságban csak egy helyet nyert.

Autóbaleset érte a Fiat-művek feljelentett képviselőjét

Megirtuk, hogy Obadean Pál dr. ügyvéd egyik bukaresti cég megbízásából feljelentést tett az ügyészségen Löwy Sándor ellen, aki Temesvározt a Fiat-művek képviselője volt. Löwynek egyik bukaresti autógumi és felszerelési vállalat hatszáz ezer lei értékű bizományi árut adott át, azonban ezzel az áruval, a feljelentés szerint, nem számolt el és a pénzt más célokra fordította. A temesvári ügyészség a tényállás kiderítése végett az ügyet a rendőrségre juttatta, amely megállapította, hogy Löwy Sándor még június 17-én Temesvárról elutazott és azóta tartózkodási helyét nem tudja. Erre vonatkozólag családja sem tudott felvilágosítást adni. Tegnap az ügy fordulatot nyert, amennyiben Löwy Sándort reggel autószerencsétlenség érte és délelben szállították Temesvárra. Löwy Sándor tegnap autóval Temesvár felé haladt, amikor az autóval Buziás és Bakova községek között könnyen súlyossá válható szerencsétlenség történt. Amikor ugyanis a gépkocsi a javítás alatt álló vasúti hidra felfutott, hirtelen gumidefektet kapott és ennek következtében lefordult a hídról. A kocsiiban ülő Löwy Sándor kirepült és könnyebb agyrázkódást, valamint belső sérüléseket szenvedett. Egy arra haladó autó Temesvárra hozta és a Park-szanatóriumba szállította. Állapota a kezelőorvos szerint nem súlyos, úgy hogy néhány napon belül elhagyhatja a szanatóriumot. Löwy a feljelentés hírére valószínűleg Temesvárra igyekezett, hogy a hatóságnak rendelkezésre álljon és eközben történt a baleset. Mielőtt állapota megengedi, sor kerül kihallgatására.

Izgalmas éjszakai vallomás után a temesvári betörések tettese beismerte a táblabíró lakásának kifosztását is

A gyárvárosi Sörház-fasorban levő Györi-villában elkövetett betörés ügye tegnap éjjel váratlanul megoldást nyert, amennyiben kiderült, hogy Labontiu György táblabíró lakását a napokban elfogott Jurca Péter közveszélyes betörő fosztotta ki. Jurca Péter, mint ismeretes, Reb János dr. ügyvéd belvárosi irodájában kísérelt meg betörést, de tetten érték és izgalmas hajszá után elfogták. A nála talált értékes ezüst és aranytárgyak eredetére vonatkozólag Jurca a rendőrségen azt vallotta, hogy azokat Pancsován egy mérnökötől lopta el. A temesvári rendőrség erre összeköttetésbe lépett a pancsovai rendőrséggel, Jurcát pedig kihallgatása után átadták az ügyészségnek. Időközben megérkezett a pancsovai rendőrség értesítése, amelyből kitűnt, hogy Jurca Péter a pancsovai betörés meséjével tévuttra akarta vezetni a temesvári rendőrséget.

Ezzel egyidejűleg felmerült a gyanu, hogy Temesvározt az utóbbi időben elkövetett lakásfosztogatókat Jurca követte el. Ezért tegnap éjjel ismét kihallgatták és ekkor világosság derült a Györi-villában elkövetett betörés ügyére is. A fiatalember ugyanis bevallotta a betörést és vallomása alapján a lopott holmikát meg is találták özvegy Lovas Andrásné gyárvárosi Széna-tér 1. szám alatti lakásában, ahol a betörő elfogatása előtt lakott. Ugyanakkor még egy betörést is beismert, melyet Oana Sándor dr. katonarvos gyárvárosi Liget-ut 1. szám alatti lakásában követett el, ahonnan tizenegyezer lei értékben különböző ruhaneműket vitt el. Ezek a holmik is megkerültek. A lopott dolgokat visszaadták a tulajdonosoknak, Jurcát pedig kiegészített bünlajstromával együtt átadták az ügyészségnek.

A városi téglagyár igazgatója mint bosszuálló szellem

Buna Demeter, a városi téglagyár igazgatójának önkényes eljárásáról, basáskodásáról már többször irtunk. Megirtuk, hogy Buna Demeter még május huszonkettő-kén elbocsátotta a városi téglagyár szolgálatából Nimesovics József négy gyermekes családapát, mert nem hajtotta végre egyik parancsát, amely abban merült volna ki, hogy Nimesovics egyik munkástársát kikösse. Az elbocsátás után mint kommunisztágyanust feljelentette, végül a szerencsétlen embert Torontálkeresztesre toloncoltatta. Keresztesen Nimesovics, akinek négy gyermekét kell eltartani, nem talál munkát és tíz nap előtt abban a hiszemben, hogy most már békesége lesz Bunától, bejött Temesvár-

ra, ahol munkához is jutott. Alig néhány napig dolgozhatott csak, mert tegnap megjelent Nimesovics szálláshelyén Buna Demeter csendőrök kíséretében és felszólította a szerencsétlen embert, hogy haladéktalanul hagyja el Temesvárt. Külön figyelmeztette a szállásadóját is, hogy ne adjon helyet Nimesovicsnak. Erre a felháborító esetre felhívjuk Grefsorean Kornél dr. főpolgármester figyelmét. A városi téglagyár igazgatójának sok más dolga is akadhatna az üzemből, mint egy szerencsétlen négy gyermekes családapát bosszúból üldözni. Jobban hasznosíthatná idejét, ha például igyekeznék a több millió leire rugó kihelyezett összegeket behajtani...

Ma kezdődnek Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg esküvői ünnepségei

Szinajában ma kezdődnek Ileana hercegnő és Habsburg Antal főherceg három napos esküvői ünnepségei. Tegnap megérkeztek Maria-ra jugoszláv királyné és Lipót Szalvator főherceg, valamint a külföldi uralkodó családok megbízottai. Az ünnepségek mai első napja fogadásokkal telik el Ileana hercegnő többek között ma délelőtt tizenegy órakor fogadja a temesvári küldöttséget is, amely Temesvár és Temes megye nevében a bánsági népviseletben ismert aranypénzből készült díszes nyakéket ad át a hercegnőnek. A nyakék Reichenbach Sándor temesvári ékszerész művészi kivitelű munkája és a sok ajándék között nemesak értéket képvisel, hanem egyik legeredetibb darab lesz. A küldöttség tagjai: dr. Peter Julianné, Constantinescu tábornokné és dr. Cioban Pompilné

tegnap délután utaztak el Szinajába. Tisztázni kellett a kérdést, hogy a küldöttségnek miért nincsen kisebbségi nőtagja? Ebben az ügyben tegnap értekezlet volt és megállapítást nyert, a román hölgyek maguk javasolták, hogy a küldöttségben kisebbségi hölgytag is szerepeljen. Mark Bellát kérték fel erre, aki azonban másirányú elfoglaltsága miatt a meghívást nem fogadta el. Délután újból megkísérelték, hogy valamelyik kisebbségi hölgy Szinajába utazzék, de egyik sem vállalkozott. Tehát félreértésen alapult — mint azt Mark Bella az evangélikus nőegylet elnöke is kijelentette —, hogy nem tartottak fenn helyet a küldöttségben a kisebbségi nőegyletek képviselőjének. Az esküvői ünnepség mai fogadási napját holnap a bemutatkozó látogatások és a polgári házasság követik, amelynél Hamangiu igazságügyminiszter lesz az

anyakönyvvézető. Vasárnap lesz az egyházi esküvő a király és királyné család, valamint a meghívott vendégek jelenlétében. Vasárnap családi ebéd lesz, a jövő héten pedig a fiatal pár külföldre utazik.

Panaszok

a rossz ut és óriási por miatt

Az erzsébetvárosi Holló-utca-nak Hattyu-utca és Tírol-utca közötti részén két hónapon keresztül nem alhatott a lakosság. Az utcának ezen a szakaszán ugyanis átépítették a csatornázást, a munkások éjjel-nappal dolgoztak, talicskáztak, kopácsoltak, zajongtak. De mindez suttogás volt a megszakítás nélkül működő szivattyukhoz képest, melyek egyre zakatoltak, lihegték, sikongtak. Az emberek azonban türetek, mert tudták, hogy a csatornára szükség van és remélték, hogy ennek a munkálatnak is csak vége lesz egyszer. Vége is lett, de a Holló-utcaiak nem nagy örömeiket leltek benne. A Holló-utca kövezete azelőtt sem volt a legjobb, most pedig valósággal kriminális. A csatornaépítési munkálatok előtt felszedett kövezetet a munkálat befejezése után egyszerűen csak rádobálták az uttestre, hogy ez ne lássék, annyi homokot szórtak rá, hogy az a kövezetet csaknem teljesen eltakarja. Jaj annak a szerencsétlen kocsinak, vagy autónak, amely arra téved. De még inkább jaj az utca lakosainak. A por ugyanis minden jármű nyomán magasra kavargó és a porfelhő reggeltől estig nem ül el a Holló-utcában. A portól meggyötört lakosság már azzal is megelégednék, ha naponta egyszerűen locsoló kocsit járná ezt az utcát, de a locsoló kocsik vezetői kijelentették, hogy nem boldogok ott végighajtani, mert az biztos tengelytörést jelentene számukra.

BOMBAMERÉNYLET A JAPAN PÉNZÜGYMINISZTER ELLEN.

Tokióból érkezett távirat szerint Soong pénzügyminiszter ellen a pályaudvaron merényletet követtek el abban a pillanatban, amikor a kínai nagykövettel beszélgetett. A merénylők két oldalról valósággal tüz alá vették a pénzügyminisztert, aki hirtelen az egyik oszlop mögé ugrott. A következő pillanatban az egyik merénylő bombát dobott a pénzügyminiszter felé, a pokolgép négy embert életveszélyesen megsebesített, a pénzügyminiszter titkára pedig a helyszínen szörnyethalt. Soong pénzügyminiszter és a nagykövet sértetlen maradt. A támadt zavarában a merénylőknek sikerült elmenekülni.

* Aranyér ellen mindig jó szer a Haemorsan. A fájdalmakat azonnal megszünteti! Olcsón kapható a gyógyszerárakban.

Ha szép akar lenni,

használon KULKA-féle liliom-tejkrém, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Szabó” Belváros, Szent György-tér

Dél
HírlapSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY.
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:

9-33, este 9 után 10 és 2-43.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 20, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lel. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lel.
vagy egyenlő értékű valuta.A szerkesztésért és kiadást a
főszerkesztő felel.A „Hírlap” Bányai Nyomda R.-T.
nyomása.

HOLITSCHER ARTUR

A viszontlátott Amerika

Tüneményes elevenséggel, Amerika társadalmának sokféle színét és alapvető erőit egyformán meglátó szemmel rajzol e könyvben Holitscher Artur rendkívüli szépségű és tanulságú képet az Észak-amerikai Egyesült Államok gazdasági, társadalmi, vallási és szellemi életéről. A ma emberének életritmusa lüktet Holitscher utleírásainak minden sorában, a modern utazási technika száguldó lendülete érzik fejezetein. A legújabb, az élő, a mai órákban aktuális Amerikát mutatja be A viszontlátott Amerika, Holitscher legfrissebb könyve, mely az utolsó félév alatt Európa szerte kivételes sikert aratott. Tizenegy fejezetében elvonul előttünk New York és Chicago élete, a százszázalékos amerikai világa, látjuk az Unio ipari munkásságát, egyházait, néger népét, művészeti áramlatait, az amerikai nőkérdést, a faji problémákat, a vállalkozó és a szórakozó amerikai, Ford üzemét és a film világát, az ipari termelés rendjét és farmer-vidékek viszonyait, a prosperity érmének fényes oldalát és visszaját, az italtilalom hatásait, a amerikai mult hagyományait s a jövő lehetőségeit. Hyen terjedelemben ily páratlan szemléletességű könyv még nem jelent meg Amerikáról. Maradék nélkül valósítja meg kitűzött célját: megértetni Európával az Unio szerkezetét és szellemét. Ára 130 lei. Kapható minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál Cluj-Kolozsvár. Vidékre utánvétellel.

— Jonescu Gyula dr. kinevezése. A hivatalos lap közli, hogy Jonescu Gyula drt, a megyei állandó választmány egykori elnökét, volt alispánt, a prefekturáknál rendszeresített prefekturái igazgatói állásra nevezték ki. Jonescu Gyula dr. hivatása magaslatán álló főtisztviselő, aki eddig is mintaszerűen vezette Temes megye közigazgatását. Aradon Lazar Ágost, Lugoson Jucu Oktavián, Krassóban Ciuo György lettek az alispánok helyébe lépő prefekturái igazgatók.

Megtörtént az első összeecsapás a magyar képviselőház tegnapi ülésén a pénzügyi szükségrendeletek miatt

A magyar képviselőház tegnapi első érdemleges ülésén izgalmas szóváltás támadt. Az ülés elején Eckhardt Tibor választási erőszakosságok ügyében interpellált; amire Bethlen István gróf válaszolt, de a baloldali ellenzék tüntetése miatt szavait alig lehetett hallani. Később Peyer Károly a pénzügyi helyzetről terjesztett elő interpellációt. Hangoztatta, hogy a pénzügyi szükségrendeletek kibocsátása felesleges és egyben törvénytelen volt. Kifogásolta a magas költségvetést és követelte a bankkorlátozások azonnali megszüntetését.

Bethlen István gróf válaszában megállapította, hogy Európa többi országai is gazdasági válsággal küzdenek. A gazdag állam is, amelytől ma Európa szanálását várják, deficittel küzd, hát még

Magyarország, amelynek legnagyobb áldozatkészségét vette igénybe a békeszerződés és a devalváció. Az általános gazdasági válság tökélyre vezetett és a külföldi bankbukások Magyarországra is kihatottak. A nemzetközi kifizetések bankja Budapestre küldte megbízottját, akinek közbenjöttével történtek a rendelkezések. A Danabank bukása megakadályozta azt az öt milliós segítséget, amelyet Magyarországának kintásba helyeztek. Ezért kényszerült a kormány rendelkezéseket tenni, amelyek alkalmasak a magyar valuta stabilitását biztosítani. Hogy meddig tartanak a rendelkezések, arra nem lehet még válaszolni, a gazdasági élet azonban csorbát nem fog szenvedni. A kormány nem felelősségvontást vár, hanem további felhatalmazást

kér további intézkedésekre. A ma beterjesztendő törvényjavaslat kért majd, hogy országos bizottság létesüljön, amely minden intézkedését a kormány elé terjeszse. Kérte végül, hogy mindenki őrizze meg higadságát és józanságát.

A londoni legújabb hírek egybékint úgy a magyar parlamentben, mint a közvéleményben megnyugvást keltenek. A képviselőház folyosóján tegnap lényegesen bizakodóbb volt a hangulat. Általános volt a meggyőződés, hogy a nemzetközi pénzügyi válság, rövidesen megoldódik és ezzel automatikusan rendeződik a magyar pénzügyi kérdés is. Ma a parlament a normális rendre való áttéréssel kapcsolatban szükségesnek mutakozó intézkedésekre ad a kormánynak felhatalmazást.

— A posta rendszertelen újságtovábbítása. Panaszt emeltünk a bakovai posta eljárása ellen, hogy az odaérkező újságpostát rendszeretlenül kézbesítik. Panaszunkkal kapcsolatban egyik bakovai olvasónk annak a megállapítását kéri, hogy a bakovai posta működése nem eshet kifogás alá, mert hivatása magaslatán áll. Temesvárról azonban rendszeretlenül érkezik a posta és szerinte Temesvárott van a baj. Közöljük olvasónk megjegyzését és figyelmeztetjük a jöszefvárosi postahivatalt, amely a postát elosztja, hogy a rendszeretlen kezelés ott történik.

Építészek és műszaki vállalatok
figyelmébe!
Ozald és fénymásolást
vállalunk.
FENYŐ, Belváros, Telefon 19-51.

— Újságironap a Lunaparkban. A temesvári újságírók augusztus 1-én és 2-án kétnapos ünnepélyt rendeznek a Lunaparkban. Az ünnepélyre nagy előkészületek folynak és az ugy külső pompában, mint szórakozás tekintetében páratlan lesz. Az elhanyagolt parkot a városi kertészet veszi gondozásba és mindenütt kellemes sötányok, lugasok fognak a közönség rendelkezésére állani. Este a városi villanytelep előzékenységből ragyogó fény árasztja el a parkot és világvárosi külsőt kölcsönöz az ünnepélynek. De nemcsak a város, hanem a többi hatóságok és a közönség, társadalmi és felekezeti különbség nélkül igyekszenek segítségére lenni az újságíróknak és ezzel a jótékony célu mozgalom sikerét előmozdítani. Az ünnepély rendezőségének sikerült az összes nöegyletek vezetőségeit megnyerni, hogy részvételükkel szintén emeljék az újságironap erkölcsi sikerét. A sátorokban mindenütt a nöegyletek tagjai szolgálják ki a közönséget. Amikor az újságírók ilyen nagy előkészületeket tesznek a közönség szórakoztatására, számolnak a közönség megértésével és remélik, hogy nem zárkozik el az újságírók özvegyeinek és árváinak támogatása elől.

— Panaszos küldöttség a városban. Pirovski Károly szociáldemokrata párttitkár vezetésével tegnap küldöttség kereste fel Grofórean Kornél dr. főpolgármestert és kérte, hogy a gyárvárosi szőlőkben levő utcákat a város hozassa rendbe. Az utcák járhatatlanok és ma az esős évszak bekövetkezik, szinte lehetetlen ott a közlekedés. A főpolgármester ígéretet tett, hogy az ügyet haladéktalanul megvizsgálhatja és intézkedik. Ugyancsak Pirovski panaszt emelt továbbá, hogy a városi vágóhid és a jéggyár alkalmazottai nem kapnak fizetési szabadságot, melott erre ugy a munkaügyi törvény, mint közgyűlési határozat értelmében igényük van. A főpolgármester ennek az ügynek szintén igazságos elintézését helyezte kilátásba.

— Schimmer István ünneplése. A Temesvár-Erzsébetvárosi Társaskör esztörtök este meleg ünneplésben részesítette Schimmer Istvánt, a társaskör alelnökét. Az ünneplés abból az alkalomból történt, hogy Schimmer István harmincöt esztendő városi szolgálat után nyugalomba vonult. Az Erzsébetvárosi Társaskörnek annak fennállása óta tagja, majd huszonöt év óta alelnöke volt és igen sokat tett a kör felvirágzásáért. A tegnapi esti vacsorán Gyula János dr. elnök köszöntötte Schimmer Istvánt, akinek kívánta, hogy megérdemelt nyugalomát sokáig élvezhesse.

— A perjámosi iskolaszék igazgatótanal döntése. Perjámos községben nagy visszatetszést kelt, hogy az iskolaszék igazgatótanal akarja elosztani az iskolaalapok céljaira befolyt adókat. A költségvetés alapján hetvenezer lei illeti az állami iskolákat, hetvenötezer lei a katolikus elemi iskolát és hetvenezer lei a tanonciskolát. Az iskolaszék titokban úgy döntött, hogy a költségvetési előirányzattól eltérve csupán harmincezer leit akar a ki-sebbségi iskoláknak juttatni. A titokban hozott döntést a katolikus egyháztanács a közoktatásügyi minisztériumhoz felelbezi meg és a temesvári táblánál közigazgatási pert indít.

— Időjárás. Két napi hűvös, borús idő után Temesvárott tegnap ismét megre fordult az időjárás és a meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is derült idő és hőemelkedés várható.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50. Párisban 15.20. Mai árfolyamok, a következők: angol font 816.50, dollár 168.50, hollandi forint 68.25, dinár 2.99, francia frank 6.63, olasz lira 891, eseh korona 5, német marka 39.88, osztrák schilling 23.62, magyar pengő 29.32, svájci frank 32.85, belgas (öt belga frank) 23.47.

— Ki látta előre a világ pusztulását? Henri Barbusse a háboru alatt és a háboru után is a békes emberiség lázongó lelkiismerete volt, műveiből keserű, sötét jóslatok szólnak a világ felé. A jóslatok mint pusztai szó hangzottak el. Barbusse minden sora világnézeti állásfoglalás, minden műve küzdelem az új emberért és az új világért. Egyik legszebb műve az „Erdő” (az életen túl az igazmondó). 232 oldal, régi ára 218 lei. Most 68 lei Lepagenál Kolozsvár. Küldje be bélyegben és portómentesen kapja. Kérje az árleszállítások jegyzékét.

Városi Színház

Julius 25, 26, 27-én szombaton, vasárnap, hétfőn

Steinhardt Géza

és a budapesti „Steinhardt Színpad” 14 tagu együttese

Weygand Tibor

közreműködésével. Bohózatok, vigjátékok, énekes és táncos mókák

3 órás kacagás

Steinhardt és Weygand

szencziós új szólókkal Naponta teljesen új műsor. — Színházi helyárak. Jegylovétel a színházi pénztárnál.

Bankárok bizottsága tanácsokkal látja el Németországot

(Folytatás az 1. oldalról)

Reuter-ügynökség jelentése szerint a londoni konferencia tegnap teljes ülése a pénzügyi bizottság négy pontból álló javaslatának elfogadása után kimondotta, hogy rövidesen három tagu bankbizottság utazik Németországba, amelynek tagjai Sir Robert Indersley, az angol bank igazgatója, Speague amerikai szakértő és Wallenberg svéd szakértő lesz. Ez a bizottság barátságos alapon tanácsokat ad Németországnak a tökemekülés megakadályozására. Megegyeztek a delegátusok abban is, hogy a jelenlegi konferenciát állandónak tekintik és új ülésre hívják össze, amint kitünik a jelenlegi intézkedések elégtelen volta. Stimson berlini látogatását olybá veszik, hogy újabb amerikai-angol kölcsönajánlat követhet, tekintet nélkül Franciaország magatartására. Ezen

kölcsönben Hollandia, Svájc és Svédország is részt vesznek.

A konferencia tegnap tizenkét óra husz percekre a fődelegátusok záróbeszédével fejeződött be. Macdonald ekkor a következő beszédet mondotta:

— Az eredménnyel nagyon meg vagyunk elégedve. Nem könnyű hét hatalom között megegyezést létrehozni, de mégis sikerült eredményt elérni. A megegyezés a legnagyobb fontossággal bír és a legnagyobb sullyal fog Németország javára esni.

A német kormány tegnap rendeletet adott ki, amelyben július 24—28-ig a fizetési forgalmat újból szabályozza. A hitelintézeteket felhatalmazták, hogy a július 24-ig szóló követeléseket az eddigi öt százalékhelyett tíz százalékhelyéig fizessék ki.

— A Magyar Párt rónái tagozata július huszonhatodikán, vasárnap délután öt órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést az Illé-s-féle vendéglőben. A rónái tagozat vezetősége ezúttal is meghívja a közgyűlésre a testvér tagozatokat.

Levélpapírt és borítékot árusít a posta. A postaigazgatóság elhatározta, hogy bélyeggel felszerelt levélborítékokat és ahhoz járó levélpapírt árusít. Bélyeggel és papírral együtt öt, illetve hét leírt kapható a levélpapír és boríték. A posta a papirosért és borítékért, mindkettő nagyon jó minőségű papírból van, csupán egy leít számít. Az újításnak érdekessége, hogy a borítékra a posta magyarító szöveget nyomtatott, amely a bélyegzés szempontjából ad felvilágosítást. A posta tehát konkurrense lett a kereskedőknek.

— **Felhívás a vasuti nyugdíjasokhoz.** A vasuti nyugdíjasok szövetsége a hó 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja rendkívüli közgyűlést a Bem-utca 31. sz. alatti Forgács-féle nagyteremben. Tekintettel a gyűlés fontosságára, kérjük az összes nyugdíjasok és lehetőleg a tényleges szolgálatban álló kártársak megjelenését. Egyben felkérjük mindazon nyugdíjasokat, akik szabadjegyüket csak részben kapták meg, hogy igazolványaikat az egyesületben leadni sziveskedjenek. Az elnökség helyett Bírő József, titkár.

— **A titkos szenvedések és titkos gyönyörűségek átérzője.** A fiatalon elhalt Hauff a nagy német mesemondó „Regék és elbeszélések” címen mesélő formában írta meg a legszebb érzéseket és élményeket. Ha pályája ketté nem törrik, szédítő magasságban emelkedett volna. De műve így is az irodalom örök kincsei. Szédítő fantáziával repül a mese szárnyán és mégis mindig az élő emberi szív erejéből táplálkozik. A két kötetes 444 oldalas könyv régi ára 265 le volt. Most 102 lei Lepageán Kolozsvár. Küldje be bélyegben és portómentesen kapja, vagy ha kívánja, utánvétellel. Kérje az árleszállítások jegyzékét.

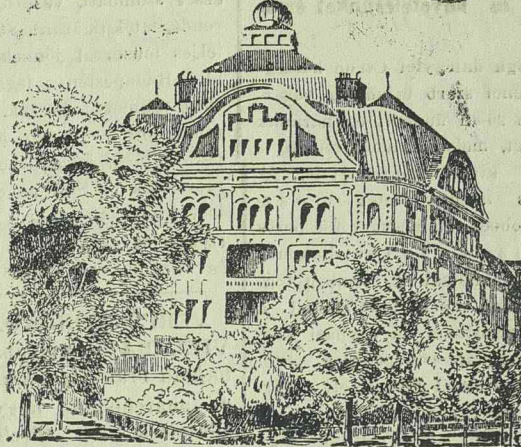
— **A szegény vak ember családja részére.** Dénes Lajos világtalan, beteg ember és nyomorgó családja részére újabb adományok érkeztek kiadói hivatalunkba. Egyik temesvári olvasónk 300 leit, Knöbl Konrád, Munkás-telepi olvasónk pedig 100 leit juttatott a szerencsétlen ember részére. A hozzánk juttatott adományok összege 470 leit tesz ki.

— **Baleset egy motorkerékpárversenyen.** Budapesten rendezett motorkerékpárversenyen súlyos szerencsétlenség történt. A verseny egyik számában Szabados Béla magyar és két német versenyző, Christmans és Grosschillinghaus indultak. Az egyik kanyarban Grosschillinghaus gépével Szabados motorkerékpárjának rohant és mindketten felfordultak. A rendezők azonnal a motorkerékpárosok segítségére siettek és sikerült is a súlyosan sebesült motorosokat a gépek alól kiemelni. Alighogy ez megtörtént, a gépek felrobbantak. A robbanás következtében a másik német versenyző, valamint Nagy Károly és Bartos magyar versenyzők is megsérültek. Beszállították őket a kórházba.

— **A párisi nagy aktalopás.** A Curentul a párisi külügyminisztériumban leleplezett aktalopással kapcsolatban, amely csak most került nyilvánosságra, azt közli, hogy abba egy Lecca Radu nevű román állampolgár is bele van keverve. A Curentul úgy tudja, hogy a nyomozás szálai Bukarestig elterjednek, sőt több román meghatalmazott minisztert is visszahívna. A Curentul eikét fentartással kell fogadni.

— **A tantestület ajánlja az igazgatót.** Jorga Miklós miniszterelnök felhívta az összes elemi és polgári iskolák tantestületét, hogy az igazgatói tisztséget ajánlás útján töltsék be. Az iskolák tantestülete három jelöltet nevez meg szavazás után, ezeknek nevét a közoktatásügyi minisztériumhoz terjesztik fel és a három közül királyi rendelettel nevezik ki az igazgatót. Ez a változás már a jövő tanévben érvényesül.

Quelle Neptun Fűrdő (Báile Centrale) Bad

A kád- és gyógyfürdők július 25-én MEGNYILNAK!

— **Perjámos közseg elnevezése körül.** Perjámos közseget az impériumváltozásokkor Gradistenak keresztelték el, ez azonban nagy bonyodalmat okozott, mert hat Gradiste van az országban. Utóbb Periam lett, de ez is sok kellemetlenségre adott a postai és vasuti forgalomban okot, mert több Periam van. Az egyedüli helyes megoldás az lenne, ha Perjámosra visszakeresztelnék és a lakosság ilyen irányban mozgalmat is indított.

— **Újabb kedvezményes utazás Budapestre.** A magyar államvasutak a most megnyitott budapesti iparművészeti kiállításra július 31-ig igazolványokat, becsatolt ki, amelyekkel bármely határállomásról Budapestre és onnan vissza bármely határállomásra, egyharmadárkedvezményvel lehet utazni, vagyis első osztályon másodosztályú jeggyel stb. Az igazolvány érvényessége nincs Budapesten való tartózkodáshoz kötve és egyben belepőgyűl is szolgál a kiállításra, ahol le kell bélyegeztetni. Az igazolványok csak a z o d a u t a z á s ra is igénybe vehetők. Az igazolványok darabonként 120 leiert a Déli pályak kiadói hivatalában kaphatók. Vidékre a pénz előzetes beküldése ellenében küldjük. Ebben az esetben portóra külön 18 leit kell beküldeni.

— **Tizenöt évi fegyház két emberéletért.** K o i c s Milos ivándai gazdalegény, mint jelentették, az elmúlt évben a karácsonyi ünnepek alatt a korezmában összeverekedett Szekulin Lázá és Pavlov Jovav legényekkel. Verekedés közben Koics kirántotta bicskáját és Szekulin Lázát hasba szúrta, aki még azon éjjel meghalt. Pavlov Jovav pedig olyan súlyosan megsebesítette, hogy az néhány nap múlva a temesvári kórházban halt meg. A temesvári törvényszék előtt a garázda legény nagyfokú részességével és azzal védekezett, hogy önvédelmében használta a bicskát. A törvényszék nem fogadta el a védekezést és tizenöt évi fegyházbüntetéssel sújtotta a gyilkos legényt, aki az ítélet ellen felebbezett.

— **Letartóztattak három bankigazgatót.** Jasiban a hatóságok letartóztatták Stern t, a jasi Dacia bank igazgatóját, akit a betétesek hűtlen kezeléssel, csalással és sikkasztással vádolnak. Tegnap a Dacia bank bukásából kifolyólag újabb letartóztatás is történt. A vizsgálati fogságot Klekner és Rosen thal, a bukott bank két aligazgatója ellen is. A letartóztatások Jasiban nagy feltűnést keltek.

— **Tennisverseny Temesvár bajnokságáért.** A temesvári Autóklub rendezésében Temesvár bajnokságáért lezajló tennisversenyeket a jelentkezők nagy száma miatt nem lehetett programszerűen lebonyolítani. A versenyek már szombaton megkezdődtek, de a selejtező mérkőzések és az időközben beállott esős idő miatt a versenyek csak tegnap kerültek a döntő mérkőzésig. A férfipáros döntőjében az Ecker—Somló pár győzött a Ludvig—Genud pár felett és megszerezte a Temesvár bajnokpárja címet. Az országos viszonylatban is kiváló két játékos, Botez és Hamburger bemutató mérkőzést játszottak, melynek során Botez két szettet nyert Hamburger ellen. Két kombinált pár is mérkőzött, a Hamburger—Zaganescu pár a Botez—Ungár pár ellen szép játék után győzött. A döntőben Fülöp—Fülöpné a vegyes párost, Ungár—Genud a férfi párost szettet nyerték. A döntők után bemutató mérkőzések voltak.

— **A Dunába ugrott.** Galacban Teich Izidor, a Credit Roman pénzügyintézet galaci fiókjának igazgatója öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott. A matrózok kimentették és hazaszállították. A Credit Roman igazgatója öngyilkosságának okát homály fedi, azonban üzleti kérdésekkel hozták összefüggésbe.

* **Nagyságos asszony!** Kisérelje meg Gyraldosit az Ön fürdőszobájában. Megtalálja ezen öblögető vizet minden gyógyszerár, drogueria és parfümériában.

* FELHÍVÁS HÁTRALÉKOS ELŐFIZETŐINKHÖZ. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjjal hátralékban vannak és erre vonatkozólag külön névreszóló felszólítást kaptak a kiadóhivataltól, hogy a hátraléket mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a lap további küldését megszüntetni és követelésünket érvényesíteni.

— A Sloga dalegylet Csene községben. A csenei szerb hitközség vasárnap, e hó 26-án ünnepli egyházának védősztentjét, mely alkalomra meghívta a „Sloga“ kiváló dalárdáját is. Az ünnepélyes istentiszteletet K o s z t i e s Szlobodán temesvári főesperes és S e l e z s a n o v i c s diakonus a csenei plébánossal egyetemben fogják celebrálni, mely alkalommal a „Sloga“ szolgáltatja az egyházi karéneket. Vasárnap este pedig a „Sloga“ ezüst serleggel kitüntetett dalárdája szép hangversenyt rendez Csenen, amely iránt a környék lakossága nemzetiségre való tekintet nélkül élénk érdeklődést mutat.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Calf Valéria, Lozici Mária, Kiss József, Staici Judit és Mihajlović Elvira. Meghaltak: Nevora Antonia 56 és Schmidt Vince 70 éves korában.

— Nagyvárad letelepedési adót szed. Nagyvárad városa, hogy sulyos pénzügyi helyzetén javítson és a városi jövedelmeket fokozza, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy újból bevezeti a más helységekből Nagyváradon letelepülőeknek számára a letelepedési illetéket. A terv elégedetlenséget váltott ki és az ellen sulyos kifakadások hangzanak el.

Minden gondját elfelejti, úgy fog mulatni Steinhardt Géza, Weygand Tibor és a budapesti Steinhardt-színpad teljes együttesének vendégjátékán szombaton, vasárnap és hétfőn a városi színházban

Steinhardt Géza, a humor koronázatlan királya és társulata, nemkülönben Weygand Tibor nevei feleségizták városunk közönségének érdeklődését szombati, vasárnapi és hétfői vendégjátékuk iránt. Steinhardték két teljes műsorral jönnek, amelyben az idén Budapesten a legnagyobb sikert elért számokat hozzák. Csupa elsőrendű, ötletes darab, amelyen Budapest halálra kacagta magát. A Darázsfszek és Szellem című bohózatokon kívül Steinhardt és Weygand szenzációs szólószámai, Somlár Stefi és Tamás Benő énekes-táncos mókái,

valamint a többi tagok magánszámai képezik az első műsort, míg a második műsorban a Holnap ugyis meghalok és Egyszer egy évben című bohózatok kerülnek színre. Steinhardt és Weygand ez alkalommal teljesen új magánszámokkal lépnek fel, ugyanígy Somlár és Tamás is. Minden műsor teljesen különböző.

A színházi pénztár máris árusítja — rendes színházi árban — a szenzációraak ígérkező előadások jegyeit, amelyek iránt nagy az érdeklődés, ajánlatos tehát a jegyeket elővételben biztosítani.

VÉRÉS FORRADALOM SEVILLÁBAN. Sevillában tegnap a hajnali órákban a kommunisták és az anarchisták nagy csoportban tüntettek és tüzeln kezdték a csendőrökre és a karhatalomra. A csendőrség a tüzelésre válaszolt. Később a tömeg megrohanta a csendőrlaktanyát. A csendőrök eltorlaszolták a kapukat és éles golyó záport zudítottak az ostromlókra. Több ember meghalt, sokan megsebesültek. Az ostromlók élén csupa asszony állt. Végül is a forrongókat ártalmatlanná tették és ötszáznál több egyént tartóztattak le. Sevillában kihirdették az ostromállapotot.

— Orvosi kinevezés. Hollinger Gizella temesvári szigorló orvost a miniszter a temesvári gyermekkórházhoz az üresedésben levő alorvosi állásra kinevezte.

— Inspekciós gyógyszerárak ezen a héten a következők. Belvárosban Breuer, Gyárvarosban Kigyó gyógyszerár, Erzsébetvárosban Sársga, Józsefvárosban Albrecht. Mehalában Roth Jenő és Kisodán Pánaioth Ernő-féle gyógyszerár.

+ Városi és köztisztviselők az „Igenia“ uszodájában 10 leiert fűrödnek.

— Morel F. dr. elsőosztályu őrnagy és a francia tengerészet kórházának volt orvosa, nyilatkozott az Urodonal hatásáról és kijelentette, hogy ennek hatása semmiben sem egyezik a Salizylat, Colehiein és a Colehidis hatásával. Mellékjelenségek, illetve mérgezési tünetek, ahogyan az a többi szereknél gyakran észlelhetők, az Urodonalnál sohasem fordulnak elő. Az Urodonal egyszerűen tisztítóan hat és teljesen ártalmatlan.

Rádió

Péntek. (Július 24.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könynyű zene. 6 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Massenet: Manon című operájának előadása. **Budapest. 9 óra 15:** Zenekari hangverseny. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangsz az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Szikszai Horváth Lajos és cigány zenekarának hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A cigányzenefolytatása. 2 óra 45: Ártolyamhírek. 4 óra: Az Országos Allatvédő Egyesület mesedélutánja. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Kirándulás a Jeges tengerre. Halász Gyula előadása. 6 óra 30: A városi színház zenekarának hangversenye. 6 óra 40: A magyarság ajándékai az emberiség kulturájának. Tuchányi István előadása. 7 óra 20: Hangverseny Köszegi Teréz (ének), Halász Fischer Annie (hegedű) és Rösler Endre (ének) közreműködésével. 9 óra: Hírek, löverseny eredmények, majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből. 10 óra 30: Gramofonzene. **Bécs. 11 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 40: Gramofonzene folytatása. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: A Gaudriot jazzzenekar hangversenye. 9 óra 20: Isserlis zongoraművész játéka. 10 óra 10: Zenekari hangverseny. **Belgrád. 11 óra 30:** Gramofonzene. 12 óra 45: Déli zene. 7 óra: Harmonikahangverseny. 7 óra 30: Népdalok. 8 óra 30: Játék két zongorán. 10 óra: A rádiózenekar hangversenye.

Mélységes megindulással tudatjuk, hogy intézetünk vezérigazgatója és igazgatósgának tagja

Szeltmann Pál ur

életének 38. évében rövid szenvedés után f. hó 22-én d. u. 6 órakor Bucurestiben, a Brancoveanu-szanatóriumban váratlanul elhunyt.

Páratlan szakavatottságával és törhetetlen erélyével intézetünk érdekében oly megbecsülhetetlen értékű tevékenységet fejtett ki, hogy a legmélyebb hálával és tisztelettel kell meghajolnunk emléke előtt.

Adjon az Ur békét és nyugalmat az elköltözöttnek a derekasan megvívott nagy küzdelem után.

**Temesvári Első Takarékpénztár
igazgatósgája és felügyelőbizottsága**

0 óra 50: Gramofonzene. **Langenberg.** 9 óra: Hangjáték előadása, utána hírek, szórakoztató zene. 11 óra: Jazz-band. **Milánó.** 7 óra 45: Gramofonzene. 9 óra: Zenekari hangverseny. **Prága.** 6 óra 15: Gramofonzene. 7 óra 30: Kratochvil énekesnő népdalestje. 9 óra: A cseh filharmonikusok hangversenye. 10 óra 15: Gramofonzene. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Opera-előadás. **Strassburg.** 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Vigjáték előadása. **Varsó.** 8 óra 35: A filharmonikusok hangversenye. 10 óra 30: Könnyű és tánczene.

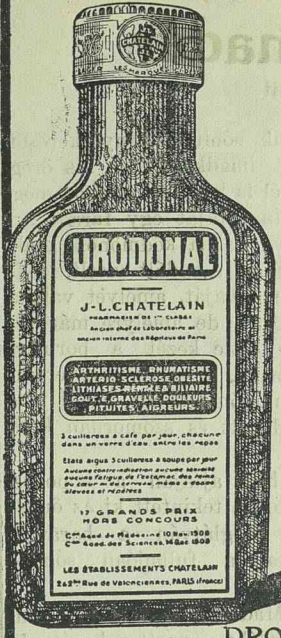
Szombat. (Julius 25.) Bukarest. 12 óra: Gramofonzene. 12 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Román és könnyű zene. 6 óra 15: Zenekari hangverseny. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra 45: Brácsajáték. 9 óra 15: Tánczene a Lidó-medencéből.

Budapest. 9 óra 15: Az első honvéd-gyalogezred zenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Arfolyamhírek. 4 óra 15: Zsoldos László novellái. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Keleti képek. Fábry Frigyes előadása. 5 óra 25: Szalonzenekari hangverseny. 6 óra 40: A napfürdőzésről. Vitéz Berde Károly dr. előadása. 7 óra 10: Lakatos Tóni és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra: A salzburgi ünnepi játékok keretében Rossini: A sevillei borbély című vigoperájának előadása Salzburgból. Közreműködnek a milánói Scala magánénekesei és kórusa, valamint a bécsi filharmonikusok zenekara. Utána hírek, majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-étteremből. **Bécs** 11 óra 30: Zenekari hangverseny. 12 óra 40: A hangverseny folytatása. 1 óra 15: Gramofonzene. 3 óra 50: Jazz zene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: A sevillei borbély című opera előadása Salzburgból. 10 óra 50: Jazz-zenekar hangversenye. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Déli zene. 7 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Könnyű zene. 8 óra: Salzburg, utána jazz-band. **Langenberg.** 8 óra: Vidám est, utána szórakoztató zene. 11 óra 30: Tánczene. **Milánó.** 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 45: Vigjáték, utána tánczene. **Prága.** 8 óra 30: Salzburg. 9 óra: Fuvószekar hangversenye. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Operaelőadás. **Strassburg.** 7 óra: Énekhangverseny. 8 óra 30: Kávéházi zene. 11 óra: Gramofonzene. **Varsó.** 6 óra: Ének- és hegedűhangverseny. 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra 15: Könnyű zene. 10 óra 30: Chopin-művek zongorán. 11 óra: Könnyű és tánczene.

Zongorázik Hegedül Van gramofonja
Kottát, hangszert, lemezt addig vásároljon, amíg az új magyar zene műkereskedés árjegyzékét nem látta. Árának minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek. Kérje azonnal magyar árjegyzékünket. Cím: Scala, Bueuresti, Csa. Post. 101. (586)

AZ URODONAL

fogyasztók figyelmébe!

Speciális gyógyszer a húgyhomoknak köszvénynek epekőnek csúznak.

Ha egy háromszoros nagyságu üveget vesz, 25%-kal olcsóbban vásárol, mint ha három rendes nagyságu üveget vesz.

Romániai vezérképvislet; DROGUERIA STANDARD, Bucuresti, Strada Zorilor 2.

Közgazdaság

Románia kereskedelmi szerződése Ausztriával és Magyarországgal

Popescu Cesar iparügyi államtitkar, aki hetek óta Bécsben tartózkodik, táviratilag közölte az ipari és kereskedelmiügyi miniszterrel, hogy Ausztriával a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat sikeresen befejezte. Addig is, amíg a szerződést ratifikálják, azonnali érvénytel hatályba lépő különböző átmeneti jellegű egyezményeket fogadtak el, ezek azonban a kötetlen kereskedelmi szerződés kiegészítő részét képezik. Az egyezményeken alapuló román-osztrák kereskedelmi szerződés a legnagyobb kedvezménye-

ket biztosítja Romániának főleg az állateksporthoz illetően. Hasonló kedvezményeket ad Románia az osztrák ipari cikkeknek.

Tegnap Színájában ünnepélyes ke-retek között és szívélyes hangulatban megnyit a román-magyar kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló konferencia is. Az első ülésen kölcsönös üdvözlő beszédek voltak. A konferencia ma kezdi meg érdemleges munkáját. Popescu Cesar államtitkár Bécsből Színájába utazik és szintén résztvesz a román-magyar konferen-cián.

Az angol kamatlábat felemelték. Londoni jelentés szerint az angol bank a leszámítolási kamatlábat harmadfél százalékról negyedfél százalékra emelte fel.

Az esti záróra körül. Néhány nap előtt este a gyárvárosi Kossuth-téren a kereskedők csendes tüntetést rendeztek. Nenádovits Sándor és fia fűszerkereskedő cég üzlete előtt, mert szerintük a cég megszegte azt a megállapodást, amely szerint üzle-tüket a nyári hónapokban este hét órákor zárják. Ezzel kapcsolatban a Nenádovits Sándor és fia cég most azt közli, hogy hajlandó volt a megállapodást betartani, de mivel többen továbbra is nyolc órákor zártak, a Nenádovits cég is kénytelen volt a törvényes zárórához alkalmazkodni. A cég a maga részéről is sajnálja, hogy a kereskedők álláspontja ebben az ügyben nem volt egységes.

Ausztria ragaszkodik a vámuinóhoz. A hágai állandó nemzetközi törvény-szék folytatta a tárgyalást a német-osztrák vámuinó kérdésében. Kauffmann berlini egyetemi tanár az osztrák kormány ama álláspontját fejtette ki, hogy nem lehet Ausztriától azt az önrendelkezési jogot elvitatni, amelynek révén a vámuinót megkötni akarja. Ausztriának függetlensége megköveteli, hogy jobb

gazdasági helyzetet biztosítson magának. Ez nem ellenkezik sem a békeszerződéssel, sem a népszövetségi alapokránnyal.

Az adókiivetés méltányos reformja. A pénzügyminiszteriumban új adóztatási rendszer előkészítésén dolgoznak. Argetoianu pénzügyminiszter ugyanis a globális adót megszünteti és az adóztatást egyszerűsíteni kívánja. A kereskedelmi és iparkamarák országos szövetsége emlékiratot adott be a pénzügyminiszteriumhoz és utal arra, hogy a válságot csak úgy lehet csökkenteni, ha a kereskedelemnek és iparnak életlehetőséget biztosítanak. Az adóztatás terén eddig megnyilvánult bánásmódnak meg kell szünni. Módosítani kell az adókiivető bizottságokat is, hogy az igazságos adóztatás elvét érvényesíteni lehessen. Végül az öt évre szóló fixsz adóztatás megvalósítását kéri.

Gabonaárak magánárfolyama. A napi terményárak a Dengl és Klein-mania gabonabizományi iroda jelentése szerint a következők: buza prémiummal 260 lei, prémium nélkül 285-290 lei, tengeri 310-315 lei, árpa 250 lei, zab 350 lei, repce 550 lei székilonként. A lense 5 lei kilógramonként. Az irányzat a búzában tartózkodik.

Színház

A magyar szinjatszias koncesszióit a miniszter már kiosztotta

A munkaügyi miniszterium szépművészeti államtitkársága Janovics Jenő dr. kolozsvári szin-igazgatóval folytatott tárgyalások után mar döntött a jövő évi magyar szinigazgatói koncessziók kérdésében. A miniszterium négy állandó jellegű magyar szinjatszási engedélyt ad ki. Eszerint Janovics Jenő a Kolozsvár-Marosvásárhely-brassói, Erdélyi Miklós a Nagyvárad-mármaros-szigeti, Szendrey Mihály az Arad-Temesvár-Lugos-bánsági, míg Kovács Imre a Bukarest-tordai kerületet kapja. Valószínű, hogy a négy állandó engedélyen kívül a miniszterium még kisebb társulatoknak is ad szinjatszási engedélyt és itt lesősorban Gáspár Jenő, Ferenczy Gyula dr. jöhetnek tekintetbe. A miniszteri engedély határozottan közli, hogy az csak abban az esetben érvényes, ha a szinigazgatók a nekik kijelölt szinirületekhez tartozó városok polgármestereivel megtudnak állapodni. A koncesszióknak idejében való kiadása most lehetővé teszi, hogy az igazgatók megkezd-hessék a szervezkedéseket. A kormány megengedte, hogy az igazgatók Magyarországból is szerződtes-senek színészeket és azokat társulataiknál állandó jelleggel alkalmazhassák.

Mozi

Mozik mai műsora.
Belvárosi Capitol mozi: Dávid Golder. (Beszélő film.)
Forum mozi: Atlantic. (Beszélő film.)
Gyárvárosi Apolló mozi: A szivárvány. (Beszélő film.)

• Westend szanatórium. Purkersdorf, Bécs mellett. Mindennemű gyógykezelések, fekvőcsarnokok, orvos Dr. Berliner M. igazgató.

Próbírdetések

Alkalmazás

Kifutófiu
vagy leány felvételik. „Textilia“ Dóm-
tér 6 szám. (2010)

Megbízható bognársegéd
azonnali belépésre kerestetik. Németh
József, Freidorf. (2016)

Állást keres

Román-magyar
perfekt gépirónó azonnalra állást keres
ügyvédi gyakorlattal. Cím a kiadóban.
(1925)

Intelligens
jobb családból való leány, azonnali
belépésre üzletbe ajánlkozik. Három
nyelvet beszél s óvadékkal rendelke-
zik. Leveleket „Szorgalmas“ jelígre
a kiadóba kérék. (2003)

Francia-román
nyelvet tökéletesen beszélő 25 éves
urileány jobb családból elhelyezkedést
keres, akár nevelőnői, társalkodónői,
háztartásnői állást vállalna. Cimeket
„Szolid“ jelígre a kiadóba kérék.
(1927-a)

Nevelőnő
ki a román és német nyelvet tökéle-
tesen bírja, éves bizonyítvánnyal állást
keres, esetleg háztartásnőnek is
menne. Cím a kiadóban. (2012)

Lakás

Bérbe kereselek
fajbaromfi tenyésztés céljára alkalmas
házat, mely lehet 3-5 szoba és mel-
lékhelyiségek 1-5 hold területű föld-
del. Vétel nincs kizárva. Ajánlatokat
a terület nagyságának és a bérösszeg
megjelölésével „Fajbaromfi“ jelígre
a kiadóba kérék.

Kiadó
2 utcai szoba, fürdőszoba, előszoba,
konyha, mosókonyha, pince, villany
és vízvezeték. III., Kereszt-tér 2. Er-
zsébetvárosnak legszebb, legcsende-
sebb helyén, vérszegény és idegbeteg-
eknek. Ugyanott szuterén lakás ol-
csón kiadó. (1976)

Kiadó
augusztus 1-ére, Belváros, Szerb-utca
6 sz. alatt, tágas utcai üzlethelyiség.
Érdeklődők forduljanak a Kolozsvári
Takarékpénztár igazgatóságához.
(2011)

Adás-vétel

Zongora
jó állapotban jutányos áron eladó
Cím a kiadóban. (1682)

Eladó
4 karosszék. II., Vadászterdei-ut 11c.
Uj szám 60. (600)

Butorok

koményfahálósobák 12.000 leltől, e-
nyőfahálósobák 5500 leltől, valamint egyes
butordarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél
kaphatók. Gyárvaros 2. villamos vég-
állomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Ház
2 szoba, konyha, egy istálló s egyéb
mellékkelhelyiségekkel, szép kerttel, ol-
csón eladó. Ujzabradfal 17 utca 27
sz. (1995)

Autó
alig használt, kifogástalan állapotban
jutányos áron sürgősen eladó. Cime-
ket a kiadóba kérék „Citroen“ jeli-
gére. (1930-a)

A bóbitás madár

Írta: Horváth Margit

Kékesfeketén hullott le az al-
konyat Firenze külvárosának fa-
bódéi fölé. Itt ott a mécsvilág is ki-
gyulladt már, s a kis öregasszony
is meggyújtotta a piros méceskét
a régi-régi Madonna kép előtt.
Rózsafából faragott öreg olvasó-
ját felfelé emelte, mint a fohászt,
meg-megmozdította ajkát.

— Oh, Madonna!
Se tegnap, se tegnapelőtt nem
repült fel a tüzhely füstje a sza-
bad kéményen át. A kormozott
háromláb elhagyottan álldogál.
Minden elfogyott. A pénzkereső
kis, pirosbóbitás madár felborzoló-
dott tollal, kiszeggett nyakkal fe-
küdt. Begörbítette meghidegült
lábacskáit, szürke csőréből víz
folydogált. A tengerparti idege-
geneknek nem húzta már a szeren-
cesecédulát.

— Oh Madonna! — motyogta a kis
öregasszony fogatlan szája. — Lá-
tód, elpusztulok éhen. Az utolsó
centesimoért olajat vettem neked.
Hiszem, hogy megsegítesz engem.
Meghalt keresem, a kis bóbitás
madár. Én nem kívánom, hogy
feltámaszd, nem kívánok az én
kedvemért ekkora csodát. Az em-
berek rosszak, senki sem ad nekem
semmit.

Messziről idehallatzott az esteli
processzió éneklése. Holnap Szent
Ferenc ünnepe.

— Oh Madonna! — emelte fel
bus öreg kezét — Szent Ferenc a
madarak patronusa. Könyörgöm,
Madonna, küldd el nekem a te ked-
ves szolgádat, küldj nekem vele

egy másik bóbitás kenyérkeresőt.

Sokáig imádkozott a kis öreg,
talán éjjel is lehetett, amikor meg-
kopogtatta ajtaját egy fáradt ar-
cu, széles, barna ködmönös alak.
Nagy, poros szandált viselt, eső,
por verte a haját, amelyet valaha
kiborotvtáltak, de amelyre már ré-
gen nem tette kezét a borbély.
Vándorbotján, a valamelyik erdőn
letört kampón tikkadt, zöld ma-
dárka üldögélt és szomoruan krá-
kogott.

A kis ház ajtaján a kopogás
után óvatosan tekintett ki az öreg-
asszony. Meglátván a barátot,
halk sikolyba fulladóan sóhaj-
totta:

— Oh Madonna! — s kinyitotta
az ajtót. Elébe rogyott a barátnak
és fogatlan szájával megérintette
köntösét.

— Szent Ferenc, atyám, nem va-
gyok méltó arra, hogy átlépjek az
én szegénységem küszöbét. Alá-
zattal köszönöm a Madonnának az
ő nagy jóságát. És vizenyős szem-
meiből meleg könnyeseppek hull-
dogáltak a barát poros lábaira.

A szerzetes zavarodottan állt
ott, azután tekintete ráesett a tik-
kadt kis madárra, amelynek szom-
jusága miatt kopogtatta meg a kis
ház ajtaját. Lehajolt a kis öreg-
asszonyhoz, megsimogatta lila
csipkés fejkötőjét és eszébe jutott
az édes anyja.

— Kelj fel és adj vizet a kis
madárnak. Hosszu utról jöttem,
eltikkadt szegényke.

— Oh, kedves Szent Atyám, kö-

szönöm áldott fáradozásoda
Adok... adok! Sietek vizet adni.
Hiszen ez lesz az én kenyérkere-
sém. Magocskát is adok neki. Oh
de szép kis madár!... Áldott Ma-
donna! Drága, édes, Szent Ferenc
Atyám!

Elvette a madárkát, itatta, etet-
te, majd letérdelt és elmondta az
Avé Máriaát. Azután alázatosan
megesókolta a köpenyét a tiltakozó
szerzetesnek.

— Mit csináljak, Istenem? —
rebegette magában a barát. — Be-
álljak Szent Ferencnek vagy rom-
boljam szét a szegény, kis öreg-
asszony hitét? Mit csináljak, Szent
Ferenc Atyám? — kérdezte most
már a barát is a szenttől.

A fekete égen az ezüst holdvilág
sejtelmesen mosolygott. Mintha
azt mondta volna: az Isten nevé-
ben...

— Az Isten nevében — ismételte
a szerzetes. — Igen ám, de a ma-
dárka a prioré. Csak nem mond-
hatom neki, hogy beálltam Szent
Ferencnek?

Hareba szállt benne az igen és a
nem. Nem szabad hazudni, mondta
valaki belül. Oh hazudj! — kö-
nyörgött a kis lila fejkötő és a két
bizakodó, megfakult, öreg szem.

És a barát, aki nem tudott ha-
zudni, megkerülte a hazugságot.

— Anyóka, vigyázz a kis madár-
ra, mert nem adhatom neked egé-
szen. Majd ha eljövök érte, vissza-
adod.

Az anyóka szeme fényes lett a
ragyogó gyöngyöktől. Ráállította a
kis madarat az állványra.

— Hogyne, hogyne, kedves, drá-
ga, Szent Ferenc, visszaadom.
Hogyne adnám, hiszen ugysem
élek sokáig.

Egy kis fájdalom ült a szívébe,
hogy a szent sajnálja tőle a kis
madarat. A barát azonban már
nem volt sehol, csak a lépteit le-
hetett hallani mind távolabbról...
Az öregasszony keskeny, kis hátát
megörbítette, össze-vissza kul-
csolta fáradt kezeit, azután lefe-
küdt a szalma nyoszolyára és szí-
vét valami különös édes-bus bánat
járta át. A háromnapos éhség kin-
ző gyötrelme megszűnt, csak egy
vágya volt: pihenni, aludni...
Ránézett a bóbitás madárra és bol-
dogan sóhajtott:

— Küldött a Madonna bóbitás-
madárkát... nekem küldte...

A bodros lila fejkötő alatt ráncos,
fáradt arca kisimult, még-
sárgább lett, de azért mosolygott.
S már nem hallotta, amikor a zöld-
tollu bóbitás madár, miközben az
állványon a napraforgómagokat
szemelgette, vidáman belerikkant-
ott a világosodó hajnal csendjébe:
— Krá, krá...

Használt motorbicikli,
könnyű, olcsó, megvételre kerestetik.
Cím a kiadóban. (1985)

Butorok
Tölgyfa és dióbédők, tele hálószo-
bák, cseresznyehálók, valamint kony-
haberendezések nagy választékban
igen szolid és minden elfogadható
ár mellett mindig raktáron. Butor-
lerakat, Str. Bratianu 1-a (Uri-utca)
a józsefvárosi pályaudvar közelében.
(2014)

Vennék
készpénzen alkalmas fekvésű „Agrár-
házteleket“. Cím a kiadóban.
(2015)

**A Temesvári Első Takarékpénz-
tár tisztviselői és alkalmazottai fájda-
lommal jelentik, hogy nagyrabecsült vezér-
igazgatójuk**

Szeltmann Pál ur

f. hó 22-én hirtelen elhunyt.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

**A Temesvári Első Takarékpénztár
tisztviselői és alkalmazottai kara.**